

تۈرك يۈردى

تۈرك اوجاقلرى مركزى لهيئتى طرفىدىن نىشرا اولونۇر

نومرو ۱

تشرىن تانى ۱۳۴۰

جلد ۱

رشیدالدینیه وائری

موغول اوردولرینک ایرانیه ایلك کلیشاری دهها چنکیزخان زماننده در؛ آنجاچ کندیسینک وفاتندن تقریباً اوتوز سنه صوکرده درکه یاقین آسیاده ، حوزه سی داخلنده ایراندن ماعدا جزائر ، عراق و آناتولی یی ده آلان برموغول ایمپراطورلئی تشکل ایتشدی . بو حکومتک مؤسسی و چنکیزخانک طورونی ، مونکه خاقان ایله قوبلای قاآنک قارداشی اولان هولاکو ۱۲۵۸ سنه سنده بغدادی ضبط ایله صوگ بغداد خایفه سنی اعدام ایتشدی . بو حادثه ، بوتون اسلام دنیاسنی ، ولوکه اسماء اولسون ، برادره آلتنه آلمق صورتیه خلافتک حقیقی برقدرت اوله رق دوامنه خاتمه چکمشدی . عباسی خاندانی موغوللر طرفندن تماماً محو ایدیله مشدی ؛ بلکه مصره قاجوب اورادده کی مصر سلطانلرندن خلیفه عنوانی آلان عباسیلرک چوق فضلّه مشکوک اولان اطاعتلرندن صرف نظر، ایرانده بیله دهها رشیدالدینک زماننده که ، ۱۴نجی عصر ابتدالرنده ۱۲۵۸ده اعدام ایدیلش اولان خلیفه نکلر نسلندن طورونلری و طورونلرینک اوغللری برحیات قالمشلردی . (۱) ؛ فقط مصر خلیفه لری سلطانلرک التده وساده جه قوقله لق رولنی ایفا ایدیورلردی ؛ بودورک سیاسی وقوعاتنه عائد روایتلرده ایرانده کیلرک قطعاً ذکر کیچمور .

همان عینی زمانلر اثناسنده و برقاج سنه دهها اول موغوللر بوتون ایران طوپراغنده وبالخاصه (خراسانک جنوب و غرب ساحه لری اولان) قهستان ایله خزر ده کیزینی ایران یایلاسلندن آیران داغلق منطقه ده بویوک بر مقدارده

[۱] رشیدالدینک بوکا عائد عبارده سی بارون روزنه ک قاتالوغنده مندرج بولونمقده در ، ص ۹۳ .

[۲] روسجه « اسلام عالی » مجموعه سندن ترجمه ایدیلشدر . بیل ۱ ، جزء ۱۹۱۲ ، پترسبورغ ناشری : و وبارتولد

موجود مستحکم قلعه‌لری الوند بولونديران اسماعیلیه باطنیلرینی محو ایتیشلردی . بو خصوصده ، کورولدیکنه نظرآ ، دین فکری ، ۱۱نجی عصردن بری ایران زادکان صنفک ، اسلامیت سایه‌سندده فائیت کسب ایتیش اولان شهرلی صفلر و کیتدیکجه قولله شمکده بولونان بوروقراتیک مرکزیت قارشى آچیش اولدیقى مجادله ده بری ابراق اولمشدی . بو مستحکم شاتولرک حاکملى مادى وسائطه مبدولاً مالک بولنیورلردی ؛ قزوینک شمانده کاش باش قلعه اولان آلموت کتبخانه ورصدخانه لریله مشهور اولمشدی ؛ اسماعیلیه رئیسک یاننده ممتاز عالملر ، ازجمله زمانک معروف هیئت شناسی وعینی زمانده اووقتی شیعی مذهبک ال برنجی مثلی اولمق اوزره نصرالدین طوسی بولونمقده ایدی .

موغول استیلاسی ایرانک شهرلردن زیاده بومستحکم قلعه‌لری ایچون تخریبکار اولمشدی . کوچیه فاتحلر ، مملکتده بویله مستحکم قلعه‌لرک بولونمقده سنه اولکدنک اولکی حاکملى قادار مساعده کار اوله مازلردی ؛ بوتون قلعه‌لرک تخریب وافقاسی جنکیزخان یاساسنک ایجاباتندن بری ایدی و بو ایجاب معاصر رشیدالدین ومورخ وصافک [۱] شهادت لریته نظرآ ، انصافسز بر جدیدته تطبیق اولونمشدی . آلاموت (۱۲۵۶ ده) ضبط ایدلدیکی زمان ایرانلی عالملر کتابلری ورصدخانه آلات وادواتی قورتارمعه موفق اولمشلردی . بو کتاب و آلتلر (آذربایجانده واقع) مراغه شهرینه کوتورلمشدی که بوراده ده هولاکو زماننده موغول خدمته آلتش اولان نصرالدین طوسی ایچون برصدخانه انشا اولونمشدی .

مأمورلر ، دوقتورلر ، عالملر ، تاجرلر . . . وسائر کچی محلی مدنیتک مثللری موغوللر ایچون لازم ایدی ؛ حالبوکه عینی زمانده جنکیزخانک یاساسی ایله اونک طرفندن تأسیس ایدیش اولان شدتلی - آریستوقراتیک تشکیلات مرعیت وقوتی محافظه ایتکده ایدی . . . هولاکو ایله برلکده

[۱] هندستان طاش باصمه سی ، ص ۲۳ ، (آلت قسمی)

ایرانه گلش اولان موغول اکابری و خلفای حکمدارلرینی تبعه ایله صیقل برصورتده مقارنت و مناسبت تأسیس ایله مکدن شدتله توقی و اجتناب ایتدیر- ییورلردی . مأمورین هیئتک باشی اولان وزیرک بویوک موغول باش قوماندانلئک و کیلی اولمه سی طبعی عد ایدیلوردی . [۱] کذالک وزیرک باش قوماندانلئک و ساطی اولمقسزین غیرمعین برزمان ایچون اقتدار موقعنه کچمه سی اصول و ارکانه شدتله منافی کورولویوردی . مأمورین یالکیز حکمدارلرک ده کیل عینی زمانده قوماندانلرکده توجه و نظرلرینی محافظه یه تقید مجبوریتنده ایدیلر .

هرنوع اینترقه لر ، متقابل اتهاملر و سائره ایچون اولکندن ده ا فضلہ میدان آجیلوردی . بوندن ماعدا موغول استیلاسی ایله اورته یه ، چوقدن بری مسلمان حکومتلرنده بوتون اهمیتنی غائب ایتش اولان باشقه برعنصر چیقاریلشدی : غیر مسلملر . ایرک قدیم ملی دینی منسوبینی که زردشتیلر ، کورولدیکنه نظراً ، اوزمان ایرانده ، هندستانده کی دینداشارینک ده اصوص کره لری ثروتلری سایه سنده اکتساب ایتش اولدقلری موقع و اجمعی حائر بولونمایورلردی ، الده کی منابعه نظراً حکم ویریلک ایجاب ایدنجه بونلرک ۱۳ نجی و ۱۴ نجی عصرلر وقوعاتنه همان هیچ دخللری اولما مشدر ؛ بوکا مقابل خرسیتیانلرله یهودیلر الک یوکسک منصبلری اشغال ایدن ییمالر آراسنده کورونویوردی . بوواقعک اوزمانکی مسلمان اهالینک اکثریتی اوزرینه نه تأثیر حصوله کتیردیکنه دائر برحکم ویره بیلیمک ایچون بویون بووقوعاتک اهل صلیب سفرلری صیره سنده جریان ایتکده اولدینی خاطرلایمق کافیدر .

ایرانک ایلاک مسلمان حکمدارلری اولانی (۱۲۶۵ ، قادر) هولاکو ، و (۱۲۶۵ - ۱۲۸۲) آباقه خان کوروندیکنه نظراً بوتون دینلره قارشى تسامحکار بولونویورلردی؛ بونلر زماننده ودها صوکره لری مسلمانلرایچون

الله و رسولنک اسمنی ؛ (کورجستانده کی) خریستیانلر ایچوند ده « اب ، این و روح قدس ، رب واحدنامه » سوزلرینی حاوی سسکهلر باصیلیور ورنده خریستیان عقیده سنک دستوری ده ، مسلمانلر کیکی ، عمومی مدنیت لسانی اولان عربجه یازیلیوردی . اوچنچی خان تکودار (۱۲۸۲ - ۱۲۸۴) اسلامی قبول ایتدیکی کی احمدیه اسلام اسمی ده آلمش بولوندیغی ایچون بواسم خریستیان کله شهادتی حاوی سسکهلر اوزرندهده عیناً باصیلمشدی . بوکا مقابل اوندن صوکره کی آرغون خانک (۱۲۸۴ - ۱۲۹۱) سلطنتی مسلمانلر ایچون اوقادار مساعدا اولماشدی . بوساطنتک صولک ایکی سنه لرنده وزیرلک مقامنده سعدالدوله اسمنده بریهودی طیبی بولونویور ایدی واطرافندهده هر طرفدن قوشوب کلن دینداشلری طوپلانمشدی ؛ برسرایی تاریخنک بیاناتنه کوره ، بالدات آرغون مالیه دواثری ایچون ، مسلمان یرینه خریستیان ویهودی مأمورلر تعیننی امر ایتمشدی . سعدالدوله ، مسلمان مورخ و صاف کده روايته کوره ، ایشلری اولدجه موفقیتله اداره ایتمشدی : عینی مورخ کندیسینی علما وادبانک حامیسی اوله رق کوسترر . عرب و عجم شاعمرلری بوچکن ایکی سنه زماننده کندیسینی منظوم و منثور یازیلرنده شوق و حرارتله مدح و اطرا ایتشلردر ؛ بومدحیه لر باشلی باشنه برجله تشکیل ایتمش ، حتی و صاف نردنده بغدادده محفوظ بولونمقده ایتمش . طیبی ، بوکا مخالف حیات داخلنده سوبله نمش و یازیش منظومه لرده یوق ده کیدی ، و شاعرلردن بری بوتون اقتدار و نفوذک یهودیلر النده بولوندیغندن شکایت ایدیور واستهزاکار برلسانله همشهریلرینه « سمانک بیله یهودیلکی قبول ایتمش اولدیغنه بناء کندیلرینک ده یهودی اولمه لرینی » تکلیف ایتمشدی . [۱] سعدالدوله یالکزم مسلمانلر جهده کیل ، موغول اکا رینه قارشیده خشین بولونویوردی ؛ بو حال کندیسینک فلاکتی موجب اولمشدر . حتی آرغونک وفاتندن اولکی خسته لغی صیره سننده طوتولوب ایدام ایدیش و دینداشلری ده بوپک قیصه سورن احتشام و دبدبه لرینی قانلی قتل عاملارله پک پهایلی اوده مشلردی .

آرغوندن سوکره کش اولوب باصدر دینی سکرلر اوزرنده بودی
 عنوانی یازدیرمش اولان کیخاتو (۱۲۹۱ - ۱۲۹۵) زمانده باش وزیرلکه،
 سیدالدوله بی اعدام ایتمش اولان، باش قوماندان طغاجارک و کیلی صفیه
 صدرالدین احمد خالده اسمنده بر مسلمان کچمشدی. کیخاتو وزیرنه کندیسنی
 موغول باش باش قوماندانلریله بر مرتبه ده بولوندوره جق امثالسز بر امتیاز
 بخش ایتدی: یعنی باش وزیره عسکری بر رتبه ویردی و ۱۰۰۰۰۰ کیشیک
 بر قطعه قوماندانی تعیین ایتدی. [۱] صدرالدین، کورولدیکنه نظر آمالیه بی
 سلفی قادار ای اداره ایدمه دی؛ ۱۲۹۴ ده کاغد پاره اخراجی خصوصنده
 موفقیتسز لکه نتیجه لن تشبث کندیسنک زمان اداره سنه عأددر. بونکه
 برابر غازان خان زمانده ینه عینی وزیر معرفتیه وجوده کتیریش اولان
 بر اصلاحتک کرک خزینه و کرک اهالی ایچون چوق خیرلی اولدیغی
 حمدالله قزوینی [۲] سویله مکده در: بوده قونچور دنیلن اراضی ویرکوسی
 یرنه تامغا دیدکلری تجارت و صناعت ویرکوسی نک وضعی کیفیتدر.

خریستیانلرک حامیسی اولان بایدونک (۱۲۹۵) قیصه سورن سلطنتدن
 سوکره تخته غازان خان کچمشدر (۱۲۹۵ - ۱۳۰۴) که بونک زمانده
 اسلامیت قطعی بر صورتده ایران موغول حکومتده رسمی دین موقعی احراز
 ایتمشدر. رشیدالدین که ده ایلک دفعه اولق اوزره میدان چیقیدینی دور بونک زمانیدر.
 ۳۳ یاشنده وفات ایتمش اولان بوکنج موغول خانی شهبهسز یالکز
 زمانک شایان دقت بر آدمی ده کیلدی؛ عسکرلر آراسنده الک یاقیشقسز
 و بویسزی اولدینی خالده شجاعتجه هپسینک فوقنده ایدی [۳]؛ سوکنه قادار

[۱] و صاف، طاش باصمه بی، ص ۲۶۵

[۲] سن پترسبورغ دارلفنون یازمه بی، ۱۵۲ (تاریخ کزیده)، ص ۳۲۹
 بارتولدک «آنی مسجدی دیوارنده کی عجمه کتبه» عنوانی تدقیقه باقیله، ص ۳۵.
 [۳] دوسون، ج ۴ ص ۲۴۱ (قاتولیکلکی قبول ایله ۱۴ نجی عصر ابتداسنده
 اوروپالیر ایچون بر «شرق تاریخی» وجوده کتیرمش اولان ارمنی برنسی هابونک
 سوزلرندن نقل)

ملى حىتىنى كودمش ايدى ؛ ملتىك غىنائىك الكاى عارفلرندى بىرى و عىنى
 زمانده اوزمانكى مسلمەنلەرجه معروف اولان هر درلو علوم و صنايعه واقف
 بولسوردى . برصد خانه انشاسى ايجون پالانى كندىسى چيزمش ، فلده
 و طبيعيات ايله اشتغال ايتىش و اولاندىنى زمانلر راست كلكىكى نباتاتى طوپلايه رىق
 ايرانده اووقته قادار چين ، هندستان و تركستاندن كىترلمكده اولان اسپنجيارى
 قيمتده اولارك بولوندىنى تبين ايتمشدى . كذا لك ، كوروندىكنه نظراً ،
 لسانلردن يالكىز آنادىلى اولان موغولجه يى اى بيلور ، بونكله برابر ؛ همده
 يالكىز كندىسى تبعهسى اولان عرب و عجم لرك ده كىل ، هند ، كشمير ،
 تبت و قرىك (لاتىن) دىللرى كى دىكر لسانلر ده آز چوق آشنا بولونويوردى .
 زماننده حكومتك وارداتى يوزده ۲۵ نىستنده آتيرمش اولان مالى اصلاحتاك
 ميدانه كىتريله سنده كندىسك دوغرو دىن دوغرويه دخل و تاثيرى واردى ؛
 حكومتك ادارى قىرغاقنه بالذات قارىشير ، و صباحدن آقشامه قدار حكومتك
 واردات و مصارف قانه عائد اوراقى كوزدن كچيره رك كندى مطالعه و تصحيحلرنى
 قيد و علاوه ايدردى [۱] بونكله برابر رشيدالدين و سائر مورخلرك غازان
 خان حقتده سويله دكلىرى يالكىز كندىسك بوكى اوصاف و مزياتنه دكىل ،
 عىنى زمانده اطرافنده كىلر ايجون براز آغىر و ناخوش كلن دىدشكن
 عصى مزاجنه ده شهادت ايتكده در . بويله برآدام النده بولونان غير محدود
 برافتدار بعضاً تبعهسى و بالخاصه كندى قرناسى ايجون بر فلاكت منبعى
 اولق استعدادىنى حازردى . دوسونك قيد و احظار ايتدىكى و جهله ده [۲]
 « جامع التواريخ » ك غازان خان سلطنتى وقوعاتنه عائد قىسمك همان هر
 صحيفه سنده مختلف مناصب اهلندن برىنك ويا بر دىكرىنك اعدام جزاسنه
 جاريلاش اولدىنى كورولور .

بو حاكمدار ايله ، مؤرخك اثرنده كندىنى ذكر ايتدىكى كى ،
 « طيب رشيدالدين » آره سنده نه وقت و ناصل بر ياقىنلق حاصل اولدىنى

[۱] آسيا موزمى يازمه يى ، (۵۶۶ ۲۸۵) ورق

[۲] موغوللار تارىخى ، ج ۴ ، ص ۲۰۰ .

تماماً مجهولدر . کذاک رشیدالدین ک غازان خانک جلوسنه قادارکی حیاتی حقنده پک آزشی بیلورز [۱] . بالذات رشیدالدین ک اثرندن شو قادی بیلنه بیلور که کندیسی هجرتک ۷۰۵ (که میلادک ۱۳۰۵ - ۶) سنه لرنده ۶۰ یاشنده اولدیغنه کوره تولدی ۱۳ نجی عصرک قرقنجی سنه سی اورتی لرنده در ؛ همدان شهرندن نشأت ایتسدر ؛ کندیسنک آدی فضل الله ، باباسنک اسمی ابوالخیر ، دده سنککی علی در ؛ کذاک باباسنک کنیه سی عمادالدوله ، دده سنککی موفق الدوله در . قاترمر موفق الدوله نک موغول استیلاسی صیره سنده نصیرالدین طوسی ایله برابر اسماعیلیلر ایلنده بولندیغی ؛ بونکه برلکده آلموت قلعه سنندن چیقوب موغوللره التحاق ایتدیکی حقنده میرخوندک برروایتی نقل ایدیور ؛ میرخوندک بوروایتی هانکی منبعدن آلمش اولدیغی بیله میورم ؛ رشیدالدین ایسه اسماعیلیه قلعه لرینک سقوطني آکلاتیرکن کندی دده سنه دائر برشی سویله میور ؛ بوندن ماعدا کندیسنک روایتی کوره نصیرالدین طوسی نک موغوللره آلموت ضبط ایدیلدیکی زمان ده کیل ، هجری ۶۵۴ ذی القعدة سنک برنجی بازار کونی میعندز قلعه سنک تسلیم اولدیغی اثناده التحاق ایتدیکی آکلاشیلور .

معاصرلرک بر چوق روایت و نقللرندن رشیدالدین ک یهودی لسانی و یازیسنه واقف اولوب یهودیلرله محاط اولدیغی کورلویور . کرک اثنای حیاتنده و کرک وفاتندن صو کره کندیسنه یهودی دیورلر و کندیسنک اسلامیتی قبولدن صو کره ده کیزلیدن کیزلی یه اسکی دینه تابعیت و مربوطیتده دوام ایتدیکنی تأکیداً بیان ایدیورلردی . رشیدالدین بوندن بحث ایدیورسه ده بونی دشمنلرک شریرانه برتزویری اولقی اوزره کوستریور . و کندیسنک ، پدرینک ده صمیمی بر مسلمان اولوب آنجاق دین و مذهبلرینک خالصیتندن شبهه جائز اولمایان کیمسه لرله اختلاط و معاشرت ایتش اولدیغی ، کذاک [۱] کاتب رشید محمد الامین مورخک باباسنی « سلطان الحکما و الحکام فی زمانه » وصتیله یاد ایدیور ؛ موفق الدوله یی ایسه « متطبب » اولقی اوزره کوسترمکده در . قاترمر مرک متی ، ص ۱۴۸ (رومارقاتی) .

کندیسنک قرآن و عقائد اسلامیه بی دها چو چو قلقدہ او قویوب او کره نمش، فقط بونلره دائر اختیارلغندہ اثرلر یازمش اولدیغنی و موسوی دینته دائماً خصوصی بر نفرت بسله دیکنی تأمین ایدیور. [۱] بوکا رغماً اخلاقی دخی کندیسنی یہودی تلقی ایتش حتی ۱۴نجی عصر سوکندہ تیمورک اوغلی میرانشاه رشیدالدینک عظامتی قبردن چیقاریلوب یہودی مزارلغنه دفنی امر ایتشدی.

فاترمر بومسئله ده تمامیلهرشیدی التزام ایدیور و کندیسنک دوغرولاندنن شهبهیی تجویز ایتيور؛ فقط بز کورویورز که فاترمرک رشیدالدین حقندہ کی فکری عمومیتله واقعاته بک اوقادار تطابق ایتيور. بلکه هنوز مورخلرک شرق تاریخنده کی الیم وظیفه لرینی اتمام ایتهمش و مساعیلرینی مع التأسف همان دائماً قویبه سی میدانه چیقاریلش بر صنیعه « نك افشاوا بطلانه سوقایدن ایلك منبعلر اوزرندہ یا تاماش اولدقلری دورک معکسی اولویور. بلوشه رشیدالدینک یہودی لکی مسئلہ سی آجیق براقیور و دها باشقه بر صورت حل طرفنه میل ایدیور و بوندہ کورولدیکنه نظراً، حقلیدر. کندیسنک مجهول قالان بر منبع، که شبانکرایک اثری، رشیدالدینک تا محمد خدابندہ (اولجایتو) خانک تحت جلوسه یعنی ۱۳۰۴ سنه سنہ قادار «موسوی دینته، سالک اولدیغنی، آنجاق بو حکمدارک سلطنتی زمانندہ اسلامیتی قبول اولدیغنی تأیید آبیان ایتمکده در. بوندہ شبانکرای یا کیامش اولسه کر کدر. غازان خان زمانندہ اسلامیت رسمی دین اتخاذا ایدیلدیکی زمان رشیدالدین فی الواقع مسلمان بولونویوردی؛ حتی رشیدالدینک افاده سنه کوره، اوزمان چیندن ایرانه کلن ایاجیلر بیله، اسلامیتی قبول ایدیورلر، و حتی کندیلرینی سنت ایتدیریورلردی [۱]. احتمال که شبانکرای ۷۰۵ هجری رمضانندہ کی بروقععه دولایسیله بویله بر دها به

[۱] فاترمر، ص ۹-۴، و ۱۲۴ (رومارقای)

[۲] آسیا موزه سی یازمه سی، و ۴۶۶، ۱۲۲ نجی ورق؛ بیش ازین دین موسوی دلکت و بدولت سلطان محمد شرف اسلام یافت.

دوشمشدر ، فی الواقع اوتاریخده برقاچ موسوی طیبی اسلامی قبول ایتشلدی
رشیدالدین تاریخه تته یازان ذاته اینامق لازم کلیرسه ، رشیدالدینک رولی باشقه
ایدی : بریکی مریدشوقیه سلطانه بویکی اهتدا ایدنلرک صمیمیتی تجربه ایچون
برچاره عرض ایتدی ؛ و کندیسنک توصیه سی اوزرینه بونلره آیرانده
پشیریش دوه آتندن چوربا ویردیلر (موسوی شریعتنه کوره دوه نک اتی
یمک ویا اتی سود ایله پشیرمکده محرماتنددر . [۲])

رشیدالدینکده اربابندن اولدینی طبابت مسلکی ، کورولدیکنه کوره ،
اوزمان عمومیتله موسویلرک الله ایدی . و صافک افاده سنه کوره [۳] ،
کیخاتو خان خسته لاندینی زمان « بوتون اسلام علما و اماملری ، خریستان
کشیشلری ، پسقیوسلری و یهودی طیبیلری » چاغیرمشدی . کذا موغوللر
نزدنده خدمتده بولان موسوی طیبی هارون سریانی پاتریقی و مورخ
(رشیدالدینک اختیار معاصری) غریغور ابوالفرجک باباسی ایدی ؛ مشهور
پاتریقی بوتون مدت عمرنجه « ابن الیهود » « ابن العبری » لقبی طاشیمنه مجبور
قالمشدی ابوالفرج کندیسنک یهودی اصلنی کوسترن بولقیدن قطعاً
خوشلانماش [۴] بونکله برابر سریانی کلیسای و ادبیاتی تاریخه بولقبه انتقال
ایتمه سی مقدر بولومشدی .

رشیدالدینک ۱۲۹۵ سنه سنه قدر ، یعنی اونیش سنه لک عمرینک صفحاته
عائد معاصرلرینه دائرده برقاچ بسیط روایتدن باشقه برشی بوله مایورز
عرب مورخی سخاوی اثرنده کندیسنه شوسوزلری سویله تیور : « بن یهودی
اجزاجی ، طیب برزوالی آدیم [۵] » رشیدک دشمنلرندن اولان عبدالله کاشانی نک

[۱] قاترمر ، ص ۱۴

[۲] بوبایده بلوشیه ص ۱۹ مراجعت . دفته شایاندرکه عبدالله کاشانی بوتجربه دن
بحث ایدیور ، فقط بونک رشیدالدین طرفندن دوشونولش اولدیفته دائر برشی سویله مایور

[۳] طاش باصمه سی طیبی ، ص ۲۶۳

[۴] بونک ایچون تولده نک شرقه عائد طاسلاقلر ، برلین ، ۱۸۹۲ (آلمانجه

اثرینه ، باقیکنز ، ص ۲۵۴

[۵] بلوشه بونی نقل ایدیور ، ص ۳۰ و ۵۱

افاده سنه نظرآ، وزیر عایشاه، رشید الدین کپدر و بویوک بدرینک سیاه بر کوله بیله
 آله بیله جگ بر اقدارده اولمادقلرینی بیان ایتمشدر. رشید، کندی افاده سنه نظرآ،
 آفاقه زماننده (۱۲۶۵-۱۲۸۲) عبدالله کاشانی نک بیانه کوره ایسه آرغون
 زماننده (۱۲۸۴-۱۲۹۱) دولت خدمته کیرمشدر. کندیسینک «رشید»
 یعنی «رهبر» عنوانی هانکی حکمدار زماننده آلمش اولدینی و بو عنوانه
 ابتداء هانکی کلهمک تردیف ایدیلمش بولوندیغی تماماً مجهولدر. تاریخه
 «رشید الدین» یعنی «دین رهبری» عنوانیه کچمشدر. کندیسینک دوشمان
 ویدخواهلی ایسه حیانتک صوکنه قدر اونی «رشیدالدوله» یعنی «دولت
 قلاغوزی» لقبیه ذکر و تسمیه ایتمشلردر. مدحیه کارلرندن وصاف کندیسینی
 دها غازان خان (۱) زماننده «رشیدالحق والدینا والدین» ویا ساده جه
 «رشیدالدوله والدین» عنوانیه ذکر ایتمکدهدر. بلوشه (ص ۲۹) یالکز
 «رشیدالدوله» عنوانک، صاحبک مسلمان اولمادیغنه دلالت ایدمه جکی
 ملاحظه سنی قید ایدیور؛ آنجاق مخاصملری وزیر «دین» لی بر عنوان
 ویرمکدن مصرأ امتناع ایدهرک اونی یالکز غیر مسلملرک حائز اوله بیله جکلری
 واولدقلری بر عنوان ایله یاد ایتملری آز چوق معیدارددر. بو کابناء مورخمرک
 اسلام اولونجه قدر «رشیدالدوله» نامنی طاشیدیغی و بوندن صوکرده
 کندیسینی صمیمی بر مسلمان طایمیا یانلرجه بو نام ایله یاد اولونمقده دوام ایدلمش
 اولمه سی پک محتملدر. مورخک کندیسیده، آشکار بر صورتده کورولدیکی
 وجهله، عنوانی اطرافنده حصوله کیش اولان اختلاف و مجادله لردن خبردار
 اولدیغی ایچون کندیسینه تواضعله «طیب رشید» نامنی ویرمکدهدر.

روسجه دن ناقلی

راغب فلو می

صوکی وار